

Budget Roskilde Kommune 2026

Høringssvar fra Integrationsrådet i Roskilde

Budgetaftalen er en fortsættelse af 2030-strategien Velfærd Skaber Vi Sammen, som Byrådet vedtog i 2023. Der er tale om en transformation af velfærdsydelser, som i en helt anden grad lægger vægt på forebyggelse og inddragelse af civilsamfund og det private erhvervsliv. De nye omstillinger skal have tid til at virke. Visionen er nu ved at materialisere sig, og erfaringer er begyndt at vise sig, som bør indgå i den videre implementering.

Budgetaftalen indeholder mange gode tiltag. Vi skal i høringssvaret adressere dem, der kan være særlig relevante for integrationen af de etniske minoriteter i Roskilde. Det gælder især områderne beskæftigelse, børn og unge, samt de etniske ældre, som Integrationsrådet har fokuseret særligt på i den forgangne periode.

Den nye beskæftigelsesreform

Integrationsrådet har fulgt den foreløbige udvikling af beskæftigelsesreformen og angiver her en række kommentarer og/eller bekymringspunkter, som har været rejst i rådet.

- Flere medlemmer anerkendte, at reformen rummer en række positive elementer, samtidig med at virksomhederne får en væsentlig rolle og et stort ansvar. Forenklingen af regler er grundlæggende positivt, dog er der risiko for at tabe nogle af de borgere på gulvet, som har det største behov for støtte i forhold til at komme i varig beskæftigelse. Dette er en løbende udfordring, som forvaltningen må følge tæt.
- Der er behov for en nærmere afklaring af, hvem der fremadrettet skal træffe afgørelser i førtidspensions- og fleksjobsager, når Rehabiliteringsteamet nedlægges. I den forbindelse blev der peget på betydningen af at sikre borgernes retssikkerhed, herunder ved anvendelse af sanktioner i situationer med udfordringer i samarbejdet mellem borger og sagsbehandler. Flere medlemmer af rådet har udtrykt bekymring omkring konsekvenserne for de mest sårbare borgere.
- De nuværende fire årlige samtaler bidrager til at skabe tryghed for borgerne, og der blev rejst en bekymring for, om syge borgere og borgere med færre ressourcer fortsat vil opleve samme grad af opmærksomhed under de nye rammer.
- En mulig reduktion i mentorstøtten kan blive en udfordring i forhold til at sikre, at de mest udsatte borgere får den nødvendige sproglige og faglige støtte til at kunne opnå tilknytning til arbejdsmarkedet.
- Det er uklart, hvilken betydning afskaffelsen af "særlig støtte" vil få i forbindelse med implementeringen af reformen?
- Rådet vil løbende følge status på implementeringen af loven om arbejdspligt samt få en orientering om de borgere, der er omfattet.

Skoleområdet og dagtilbud styrkes.

Dette er meget vigtigt og kan give anledning til at se på de sproglige udfordringer, som mange børn og unge med minoritetsbaggrund står overfor. Integrationsrådet har gennemført et analysearbejde med en række anbefalinger, som er blevet præsenteret for såvel BSU som skoleforvaltningen. Nogle af anbefalingerne medfører udgifter, som vil kunne afholdes indenfor de frigivne midler fra den øgede refusion til SBU og BSU (blokttekster 3001 og 4109). Vi håber, at vores anbefalinger inddrages i styrkelsen af det danske sprog som en fundamental faktor i integrationen.

Integrationsrådets anbefalinger vedlægges i PowerPoint format som tidligere præsenteret for SBU og forvaltningen. Her følger en kort opsummering:

Førskoleområdet:

Sprogansvarlige pædagoger skal have formelle kompetencer i Dansk Som Andetsprog (DSA).

En sprogansvarlig i hver institution skal have formelle DSA-kompetencer til at vurdere det enkelte barns sproglige niveau og udfordringer og for at kunne iværksætte adækvate sprogstimulerende aktiviteter. Der skal afsættes timer til sprogstimulerende aktiviteter til børn med DSA-udfordringer.

Der afsættes timer til minimum 4-6 årlige samarbejds møder mellem de sprogansvarlige pædagoger for at skabe et fagligt rum for løbende sparring og erfaringsudveksling.

Løbende og mindst en gang om året tilbydes faglige kurser, som 1-2 pædagoger fra hver institution på skift kan tilmelde sig, for at sikre at pædagoger i Roskilde Kommune løbende har mulighed for at tilegne sig ny og kvalificeret viden på DSA-området om, hvordan man bedst tager hånd om sprogvanskeligheder for førskolebørn med Dansk som Andetsprog.

Herudover anbefaler vi, at man revurderer beslutningen fra sidste år, hvor man fjernede modersmålsundervisning for en del af kommunens børn. Et stærkt sprogligt fundament i modersmålet kan være afgørende for barnets udvikling af det danske sprog, hvilket bør være af højeste prioritet. Det bør derfor overvejes, om ikke dette bør styrkes i stedet for at svækkes.

Grundskolen:

DSA-vejledere i grundskolerne skal have formelle DSA-kompetencer

Da DSA i en årrække ikke har været tilbudt som en integreret del af læreruddannelsen, anbefaler vi, at der afsættes midler til et bredt kompetenceløft blandt lærere i grundskolen i Roskilde Kommune. Den faglige viden og kompetence bør også ligge hos de undervisere, der arbejder med målgruppen til dagligt.

Løbende og mindst en gang om året tilbydes faglige kurser, som 1-2 undervisere fra hver institution på skift kan tilmelde sig, for at tilegne sig ny og kvalificeret viden på DSA-området om, hvordan man bedst tager hånd om sprogvanskeligheder for grundskolebørn med Dansk som Andetsprog.

Ungdomsuddannelserne

Et sprogskoleforløb afsluttes typisk med en Prøve i Dansk 2, svarende til et sprogligt niveau på B1, men der kræves et dansksprogligt niveau på B2-niveau, for at kunne gennemføre en ungdomsuddannelse i Danmark. Det er utilstrækkeligt, og udgør en barriere for at kunne komme videre i uddannelse. Vi anbefaler derfor, at der afsættes økonomi til at løfte det sproglige niveau hos unge med Dansk som Andetsprog efter afslutning af sprogskolen. Dette vil medføre en styrkelse af overgangen fra ung til voksen, som anført i blok 3002.

Forebyggende og trivselsfremmende aktiviteter i Sønderlundskvarterets Idrætsforening

Sønderlundskvarterets Idrætsforening (SIF) har i samarbejde med Roskilde Kommune udviklet en række forebyggende og trivselsfremmende aktiviteter for børn og unge – særligt til de børn med øget behov for støtte og integration. Aktiviteterne foregår i springcentret og favner bl.a. børn fra specialtilbud, børnehaver, modtageklasser og åbne skoleforløb.

Formålet er at styrke børns motorik, trivsel og deltagelse i fællesskaber – og dermed bidrage til Roskilde Kommunes vision "Velfærd skaber vi sammen", hvor forebyggelse, tidlig indsats og stærke fællesskaber er bærende principper.

Projektet er evalueret og har vist fine resultater for børn og unge med særlige behov og diagnoser, som udvikler sig såvel motorisk som socialt og kognitivt. Projektet ønsker at udvide aktiviteterne til flere skoler og børnehaver. Integrationsrådet vil gerne udtrykke sin støtte til denne sociale og integrationsfremmende indsats i 2026 og videre frem.

Racisme og polarisering

Integrationsrådet er i skrivende stund i gang med et bredt funderet arbejde, som skal udmøntes i anbefalinger til Byrådet mhp. at modvirke racisme og polarisering i skolen, klubberne og boligområderne. Polarisering og nedgøring af elever på baggrund af etnicitet eller religion er desværre et voksende problem, der kalder på handling. Det er for tidligt at komme med anbefalinger, men der vil komme udspil, som vi håber, vil blive taget godt imod af såvel politikerne som forvaltningen.

Sundhed og omsorg

Kommunen får flere ældre med behov for pleje og omsorg, flere borgere oplever ensomhed og mistrivsel, og flere lever med handicap eller psykiske udfordringer, som kræver særlige løsninger. Samtidig må vi forvente en stigende mangel på arbejdskraft. Det kalder på nytænkning, innovation og velfærdsopgaver, som løses på nye måder.

Undersøgelser har vist, at ældre med etnisk minoritetsbaggrund er blandt de mest ensomme. Integrationsrådet har i samarbejde med forvaltningen og Dansk Flygtningehjælp igangsat et projekt, hvor tosprogede frivillige uddannes til trivselsagenter, som besøger de etniske ældre og opretter seniorfællesskaber. Erfaringerne fra andre byer viser gode resultater med denne tilgang, og vi anbefaler at den får støtte og udvides.

Erik Lyby

Formand, Integrationsrådet i Roskilde